

Perhetilanne ja sen vaikutus

Tutkimukseen vastasi 72 henkeä, 50 miestä ja 22 naista.

	Yhteensä	Miehiä	Naisia
Naimisissa, ei lapsia	12	8	4
Naimisissa, lapsia	18	13	5
naimaton/eronnut, ei lapsia	37	27	10
naimaton/eronnut, lapsia	3	2	1
Muu	2	0	2

Kaksi vastanneista jätti vastaamatta kohtaan E.1 Millainen on perhetilanteesi?

Karsin aluksi annetusta materiaalista omaan tehtävänantooni liittymättömät osiot, kuten osiot B-D sekä kysymykset E.8.1-E.10.1, jotka eivät mielestäni muutu merkittävästi vastaajan perhetilanteen muuttuessa.

Tarkastellessani perhetilanteen ja jatko-opintojen kestoa, en havainnut selkeää korrelaatiota. Kaikissa tapauksissa oli erimittaisia opiskeluaikoja vaihdellen kahdesta yli viiteentoista vuoteen ja epävarmuutta henkilökohtaisesta aikataulusta. Lisäksi monet mainitsivat tekevänsä vain lisensiaattityön, jota kyselyssä ei huomioitu.

Kyselystä on vaikea (mahdoton?) vetää johtopäätöksiä jatko-opiskelijoiden perhetilanteen (erityisesti mahdollisen parisuhteen) vaikutuksista, koska kohta E.1 on muotoiltu vaikeasti. Siinä pyydetään merkitsemään onko naimisissa vai naimaton/eronnut, vaikka nykyaikana on monia muitakin tapoja elää avioliittoa vastaavassa järjestelyssä esimerkiksi avoliitossa tai rekisteröidyssä parisuhteessa. Monet vakaassa parisuhteessa elävät saattavat vastata naimaton/eronnut, koska eivät koe olevansa naimisissa. Tämä luo virhettä esimerkiksi kohtaan E.5, jota varten on vaikea tulkita ketkä vastanneista esimerkiksi asuvat yksin, ketkä vakituisesti kumppaninsa kanssa ja ketkä muussa järjestelyssä.

E.4.2 Tukeeko perhe työuraasi?

Vastaajista, jotka ilmoittivat olevansa naimisissa, 26/30 vastasi myöntävästi, 2/30 EOS, 1/30 ei ja 1/30 jätti vastaamatta, mutta niistä, jotka ilmoittivat olevansa naimattomia/eronneet, 16/40 vastasi myöntävästi, 16/40 EOS, 6/40 jätti vastaamatta ja 2/40 vastasi, ettei perhe tue työuraa. Eli naimisissa olevat kokevat perheen tukevan vastaajan työuraa, mutta naimattomat/eronneet ovat asiasta huomattavan epävarmempia. Naimattomien/eronneiden vähäinen vastaus saattaa johtua siitä, että perhetilanne määrittellään aiemmin siviilisäädyn ja lasten mukaan eli on mahdollista etteivät naimattomat/eronneet tulkitse itseään kyselyn perheellisenkriteerit täyttäväksi, vaikka esimerkiksi kokisivat vanhempien tukevan vastaajaa.

E.5 Jaetaanko kotityöt tasan?

Naimisissa olevista (24/30) isompi osa vastasi kotitöiden jakautuvaan tasan kuin naimattomista/eronneista (22/40), mutta jälkimmäisistä reilu neljännes (13/40) jätti vastaamatta, ehkä koska eivät nähneet tarpeellisena vastata, koska naimattomina/eronneina mahdollisesti asuvat yksin ja tekevät tällöin kotityöt myös yksin (tällä ryhmällä ei myöskään ollut lapsia). Naimisissa olleista isompi osa (6/30) vastasi, ettei kotitöitä jaeta tasan, kuin naimattomista/eronneista (5/40), mikä ei liene yllättävää, koska naimattomiin/eronneisiin sisältyvät lähes kaikki yksin asuvat vastaajat.

Vanhemmista kolmasosa (7/21) vastasi, ettei kotitöitä jaeta tasan, kun lapsettomista alle kymmenesosa (4/51).

Muutama naimisissa olevista vastaajista, joilla oli lapsia ja jotka vastasivat kieltävästi, mainitsivat toisen vanhemman olevan kotona hoitamassa lasta. Lisäksi kolmella kieltävästi vastanneella oli teini- tai aikuisiässä olevia lapsia.

E.6 Mikäli saat tilaisuuden työskennellä ulkomailla, onko perhe esteenä sen käyttämiselle?

Naimisissa ja naimattomissa/eronneissa merkittäviä eroja ei ollut. Naimisissa olleista hieman useampi (8/30) vastasi perheen olevan este kuin naimattomista/eronneista (7/40), mutta eroa ei voi sanoa merkittäväksi. Yhtä suuri osa kummastakin ryhmästä vastasi kieltävästi, mutta naimattomilla/eronneilla on enemmän tyhjiä vastauksia.

Lapsettomista (8/51) pienempi osa vastasi perheen estävän ulkomailla työskentelyä kuin lapsellisista (7/21) vastaajista. Vanhemmilla, jotka vastasivat kieltävästi (11/21), ja vanhemmilla, jotka vastasivat myöntävästi (7/21) kysymykseen, oli kummissakin vastaajaryhmissä eri-ikäisten lasten vanhempia, niin hyvin pienten kuin jo aikuisiässä olevien. Vanhemmilla ja lapsettomilla oli yhtä iso osa tyhjiä vastauksia.

Naimattomista/eronneista vanhempien vastauksista ei voinut tulkita mitään, koska heistä yksi vastasi myöntävästi, yksi kieltävästi ja yksi jätti vastaamatta. Voimme siis tulkita, että naimisissa oleville vanhemmille perhe on suurempi este ulkomaille lähtemiseen kuin naimattomille/eronneille ja/tai lapsettomille jatko-opiskelijoille.

E.7.1 Mitä ovat sinulle tärkeitä asioita?

Varma turvattu, toimeentulo. Tässä kohdassa merkittävää eroa ei ollut naimattomien/eronneiden ja naimisissa olevien tai vanhempien ja lapsettomien välillä.

Nousujohtava ja haastava ura. Naimattomista/eronneista (20/40) ja naimisissa olevista (14/30) suurin piirtein yhtä suuri osa piti nousujohtaista ja haastavaa uraa erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä, mutta naimisissa olevista useampi vastasi ei lainkaan (6/30) kuin naimattomista/eronneista (3/40). Vanhemmuus vaikutti vastaavasti: lähes yhtä iso osa vanhemmista (9/21) ja lapsettomista (26/51) piti erittäin tai melko tärkeänä, mutta vanhemmista (5/21, 5/51 lapsettomista) isompi osa piti sitä ei lainkaan tärkeänä kuin lapsettomat (5/51).

Perhe. Käytännössä kaikki vastanneet vastasivat tähän erittäin tai melko tärkeitä, naimattomista 5/40 vastasi jonkin verran. Kaikki vanhemmat vastasivat, että pitää perhettä erittäin tärkeänä, ja ne vastaajat, jotka vastasivat edelliseen kohtaan (Nousujohtoinen ja haastava ura) ei lainkaan, vastasivat nyt erittäin tärkeitä.

Ystävät. Naimisissa olevat ja naimattomat/eronneet eivät vastanneet merkittävästi eri lailla, vastaavasti vanhemmat ja lapsettomat

Harrastukset. Vanhemmista (16/21) ja lapsettomista (40/51) yhtä iso osa piti harrastuksia erittäin tai melko tärkeinä. Yksi vanhempi vastasi ei ollenkaan. Naimisissa olevilla ja naimattomilla/eronneilla ei myöskään ollut merkittäviä eroja.

Yhteiskunnallinen toiminta. Kolmasosa kaikista vastaajista vastasivat ei lainkaan, vaihteluja erilaisten perhetilanteiden välillä ei juuri ollut. Naimattomien/eronneiden (6/40) ja naimisissa olevien (7/30) erittäin tärkeää tai melko tärkeää vastauksissa oli pieni ero, mutta sitäkin ei juuri voi pitää merkittävänä. Vanhemmista (4/21) ja lapsettomista (8/51) suurin piirtein yhtä iso osa vastasi erittäin tärkeää tai melko tärkeää.

Omasta hyvinvoinnista huolehtiminen. Vaihtelua erilaisten perhetilanteiden välillä ei tässä kohdassa käytännössä ole.

Vanhemmista ja muista apua tarvitsevista läheisistä huolehtiminen. Naimattomista/eronneista 2/40 vastasi ei lainkaan, 26/40 erittäin tärkeää tai melko tärkeää, kun naimisissa olevista 25/30 vastasi erittäin tärkeää tai melko tärkeää eli hieman enemmän, eikä yksikään ei lainkaan tärkeää. Vanhempien (16/20) ja lapsettomien (36/51) erittäin tärkeää tai melko tärkeää vastauksissa oli samaa koko luokkaa oleva ero vanhempien hyväksi, kummassakin ryhmässä oli yksi ei lainkaan vastaus.

Kohta E. 7.1 kertoo, että naimisissa olevat (miten sen vastaajat sitten tulkitsevatkaan) sekä

lapselliset pitävät perhettä ja läheisiä hieman tärkeämpinä, mutta heistä on myös suurempi osa ei pidä lainkaan nousujohtoista ja haastavaa uraa tärkeänä. On tietenkin mahdoton sanoa, että seuraako perheestä sen tärkeänä pito vai pitikö ko. vastaajat perhettä tärkeänä jo ennen sen perustamista.